

SVOBODNA SLOVENIJA

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

“ESLOVENIA LIBRE”
GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

CORREO
ARGENTINO
(Precedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VI.

Buenos Aires, 15. marca (marzo) 1948

N° (Štev.) 6.

Konec žaloigre?

V dneih, ko pišemo te vrstice, pretresa svet novica o žalostnem koncu češkoslovaškega zunanega ministra Jana Masaryka. Samomor je izvršil sin velikega filozofa Tomaža G. Masaryka, ki je postal slaven zlasti zaradi filozofskega dela “Samomor”. Usoda je tako trda, da hoče skoraj da vsiliti naziranje, da oče ni bil dovolj odločen, ko je postavljaval misli za obsodbo samomora.

In resnično trda je ta usoda kar za celo vrsto politikov in mislecev, ki morajo sedaj v teh dneh ugotavljati, da je komunizem zlo, s katerim se pripravljaja najstrašnejši obračun in ameriški državni tajnik Marshall pravi, da je zaradi tega sedaj položaj izredno napet. Ko bi enake nazore imeli pristojni državniki tedaj, ko so sklepali dogovore v Teheranu in v Jalti, ne bi bili primorani sedaj priznavati, da je njihova politika prispela na prag - samomora.

Zanimivo je s tem v zvezi brati spomine tistega, ki je v češkoslovaški pozvan nadaljevati delo Tomaža G. Masaryka. In to je sedanj predsednik republike Edvard Beneš. Ti spomini izhajajo sedaj v velikem argentinskem popoldnevniku “La Razón”, ki izhaja v Buenos Airesu. V vseh svojih trditvah ponavlja Beneš vedno eno in isto in sicer to, da je samo Sovjetska Rusija tista, ki je sposobna zavarovati mir in demokracijo v svetu. Sicer je ta demokracija nekoliko “progresistična”, toda kaj zato! Saj je Sovjetska Rusija tista, ki more in edina sme zavarovati češkoslovaško neodvisnost pred vsemi napadi, zlasti pa pred nevarno Nemčijo. Zato — pravi Beneš — mora češkoslovaška zunanja politika imeti samo en cilj pred očmi: druga svetovna vojna se mora zaključiti tako, da bosta imeli Sovjetija in ČSR skupne meje.

Beneševе nade so se uresničile! Rusija sedi na Karpatih in komunisti so odjedli ČSR celo še Podkarpatsko Rusijo. Toda Beneš pravi, da je to z veseljem srce odstopil Rusom! Toda sedaj se dogaja nekaj, česar Beneš in pred njim drugi niso pričakovali. Sovjetom ni dovolj, da imajo skupno mejo s ČSR. Bratska Češkoslovaška jim ni dovolj, če je samo bratska — postati mora še vse več, postati mora komunistična. Stalinu ni za obrambo ČSR pred Nemci ali drugimi, njemu je zato, da je v sredo Prage postavil nov stroj za prodiranje komunistične revolucije v svet. Ko sta Masaryk in Beneš v letu 1939 bežala pred Hitlerjem z doma, sta odhajala v svet z zavestjo, da jima je bila odvzeta domovina (začasno), ko pa je zadržnil ČSR Stalin v svoj komunistični voz, je Masaryk izgubil življenje, dr. Beneš pa je že dejansko jetnik v svojih vladnih prostorih. In vse to je storila “progresivnost”, ki se je dr. Beneš — in toliko drugih — ni bal.

In ker smo spet v letu stoletnice revolucije 1948, ponovimo besede, ki jih je v začetku 19. stoletja izrekel Metternich: “Mir z revolucijo je nemogoč!” Danes stavlja komunizem pred svet čisto drugačno revolucijo, kakor pa je bila tista, ki je motila Metternicha. Toda s svojim prodiranjem vedno strahotnejše in vevarneje prinaša s seboj že splošno spoznanje: komunizem je sistem, ki

LEPE IN BLAGOSLOVLJENE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI
VSEM NAROČNIKOM, ČITATELJEM IN PRIJATELJEM
“Slobodna Slovenija”

Naša pot je prava

V domovini smo Slovenci praznovali praznike na čisto poseben slovenski način. Ko hodimo po svetu, nikjer ne srečamo kaj podobnega.

Slovenska Velika noč!

Naše matere in žene, naše sestre in hčere so imale polne roke dela, da so naše domove pripravile za te praznike. Pa tudi duhovno se je vsak izmed nas pripravil na svečane praznične dni.

Božji grobovi v cerkvah, velikonočni obredi, procesije, bandera, velikonočna pesem, zmagoslavno zvonjenje zvonov, blagoslavljen oljka in butara, žegen in pirhi, pa še in še. V svečanem in prerujenem razpoloženju so nam obrazi postali milejši, beseda nežnejša. Doživljali smo praznik očiščevanja, trpljenja in vstajenja. Tako je bilo doma.

In letos? Osmo Velika noč se bliža, odkar je slovenski narod nastopil svoj posebni križevi pot. Zbrali smo si pot trpljenja in preganjanja, ker se nočemo odreči tistemu, kar nam je sveto.

Letos bodo naše misli najprej bežale domov. V duhu bomo gledali slovensko zemljo, prepleteno s trnjem nasilja, krvi, smrti, grobov, ječ in preganjanja. Stopili bodo pred nas obrazi naših dragih, polni bolečine, a obenem polni hrepenenja, kedaj bodo zopet zapeli zvonovi vstajenja. Naša misel jim bo želela blagoslovljenen praznike in povezala se bo z njihovo. Hitela bo dalje tja med

Zilo in Dravo. Srečala bo naše brate in sestre, ki trpijo v taboriščih ali pa begajo sem in tja, preganjani od svojih sovražnikov. Pa bo šla misel v Francijo, Nemčijo, belgijske rudnike in v Italijo. Povsod bo našla Slovence, ki nosijo križ preganjanca, begunca...

Osmi Veliki petek slovenskega trpljenja! Ne omahujemo!

Združimo se v trpljenju in bolečini za osmo Veliko noč mi vsi: oni doma in oni po taboriščih Evrope, oni v Angliji, kakor tudi vsi, ki si gori od Kanade preko neizmernih razdalj do Ognjene Zemlje že ustvarjamo novo življenje. Združimo se kot bratje in sestre z velikim zadoščenjem in zavestjo, da je bila in je naša pot prava. Svet nas je zaničeval radi našega spoznanja in trpljenja in izročal rabljem naše brate in sestre. Isti svet danes z možgani trdoglavega otroka spoznava, kar je bilo nam jasno, ko smo pred 8 leti nastopili naš križev pot.

Naš sovražnik je šibkejši od nas. On gradi na sovraštvu, brezboštvu in nasilju. Mi pa smo povezani v medsebojni ljubezni, in hočemo svobodo, ki bo sloanela na temeljih krščanstva.

Zato verujmo v tisti dan, ko bodo zapeli zmagoslavno naši zvonovi in bomo mi vsi prekaljeni in prečiščeni v trpljenju zopet praznovali našo pravo slovensko velikonočno vstajenje.

Blagoslovitev naših prostorov

Kako zelo smo si želeli ognjišča, ki bo nas vse združevalo v bratski ljubezni in pomoči, je pokazala blagoslovitev novih prostorov “Društva Slovencev” v nedeljo 7. marca. Tako krepke družine Slovencev še nismo videli zbrane, odkar smo v novi domovini. Od vseh najbolj oddaljenih krajev velemešta so prihiteli rojaki, da s svojo navzočnostjo pokažejo, kako zares so si želeli imeti središče, kjer se bodo združevali in shajali in se še naprej v skupnih prizadevanjih krepili v načelih, ki so jih gnala v tujino.

Svečanost se je začela s sveto mašo, ki jo je daroval častni predsednik društva g. Janez Hladnik. Toplo presenečenje nam je že pri službi božji pripravil mosški oktet članov EPZ, ki je tokrat prvič nastopil pred nami v novi domovini. Po sveti maši so se vsi udeleženci zbrali v okrašenih prostorih na Victor Martinez 50. Slovesnost je posebno povzdignila navzočnost

je nespravljiv s temelji organizacije poštene človeške družbe in če bi človeštvo klonilo pred komunizmom, bi to zanj pomenilo — samomor.

župnika cerkve Svete Julije g. Figalla, ter zastopnikov argentinskih farnih organizacij te cerkve.

Blagoslovil je nove prostore g. Janez Hladnik, ki se je uvodoma zahvalil predvsem navzočemu g. župniku Figallo, da je tako veliko dušno odstopil župnijske prostore našemu društvu. Pozdravil je vse argentinske goste in številno družino slovenskih rojakov. Nato je blagoslovil vse prostore in prosil nanje tako zares potrebni božji blagoslov.

Po blagoslovitvi je spregovoril predsednik društva g. Miloš Stare, ki se je spomnil trnjeve poti slovenskega protikomunističnega begunca. Spomnil se je dobe, ko smo v domovini blagoslavliali prosvetne domove. Sedaj nas je komunistični nasilje razgnalo po vsem svetu. Z načelno trdnimi besedami je pozval vse rojake k bratskemu sodelovanju in medsebojni ljubezni. Pozval je vse navzoče, da si vsak po svojih močeh prizadeva, da bi mogli čim prej priti za nami tudi oni naši bratje, ki še čakajo po taboriščih v Evropi.

Za sklep je možki oktet zapel ne-

(Dalje na 2. strani)

¿Fin de la Tragedia?

En Praga terminó con el suicidio el Ministro checoslovaco Jan Masaryk, hijo del famoso filósofo Tomás G. Masaryk que en su libro filosófico “El suicidio” prohíbe el suicidarse. Podríamos juzgar que el padre del libro no era tan decidido en condenar el suicidio.

Realmente resulta difícil la situación de aquellos políticos y pensadores que recién ahora llegan a la conclusión de que el comunismo es un mal que tiene que ser exterminado. Dice el general Marshall justo en estos días que la situación internacional está poniéndose cada vez más tirante. Realmente la situación estaría muy diferente si de la misma manera juzgaran los estadistas al comunismo en aquellos tiempos cuando hacían con Stalin los pactos de Teheran, Yalta y Potsdam.

En estos días terminó de publicar “La Razón” las memorias del presidente checoslovaco Eduardo Benes, continuador de la obra de Tomás Masaryk en Praga. Subraya en su escrito con insistencia que únicamente la Rusia Soviética brinda garantías para la paz y la democracia verdadera. Reconoce que esa democracia es “un tanto progresiva” pero no importa, pues la Rusia Soviética es la única potencia según él, capaz de resguardar efectivamente contra todos los ataques especialmente contra Alemania, la independencia checoslovaca. Por tal razón puso Benes como punto primordial de su política: después de la segunda guerra la Checoslovaquia y Rusia Soviética deben ser vecinos.

Los deseos de Benes son realidad — Rusia se radicó en los Cárpatos y quitaron a Checoslovaquia la Rusia Subcarpática. Expresa Benes su gran contento al poder ceder esos territorios a Rusia.

Pero ahora sucede algo que Benes no esperaba. A los Soviets no les basta el límite común con Checoslovaquia. El país hermano de Checoslovaquia no les satisface con ser hermano sino que tiene que ser comunista. A Stalin poco le importa la defensa de Checoslovaquia contra Alemania. A él le importa colocar en Praga un nuevo instrumento para la propagación de la revolución comunista.

En el año 1939 al apoderarse Hitler de Checoslovaquia huyeron Masaryk y Benes perdiendo su patria temporalmente. Ahora al ser encuadrado la Checoslovaquia en la construcción de Stalin Masaryk renunció a la vida y Benes quedó prisionero en las manos de los gobernantes. Y todo eso gracias “a la progresión” de la cual Benes y tantos otros no querían tener miedo.

Hace más de cien años expresó Metternich: “¿Con la revolución no hay paz!” La revolución que propaga el comunismo es muy diferente de aquella que inquietaba a Metternich.

Recién al imponerse trae el comunismo el conocimiento claro de que es un sistema incompatible con los fundamentos de la sociedad. Plegarse delante del comunismo significa para la humanidad — el suicidio.

Vprašanja okoli Antarktide

Tudi v našem listu smo že omenili, kako pereče postaja vprašanje Antarktide, to je področja okoli južnega tečaja. Med Anglijo in Argentino je bilo izmenjanih že več not zaradi posesti Malvinskih otokov (Falkland) in pred kratkim je čilski predsednik obiskal tista področja, ki jih Čile zahteva zase, a njih posest Anglija osporava. Angleško časopisje piše zelo ostro o tej zadevi, neki londonski list pa je podčrtal važnost tega vprašanja, ko je navedel, da bi "v slučaju vojne ena atomska bomba razdejala Panamski kanal in zato si mora Anglija zavarovati pot v Tihi ocean tako da ima ob Magelansovem prelivu svoja oporišča". In ta oporišča so Malvinsko otočje, ki pa jih Argentina terja zase.

Anglija je šele leta 1908 objavila prvo patentno listino, v kateri pravi, da proglašuje za svojo posest vso Malvinsko skupino in še celo tudi Ognjevo zemljo in argentinsko pokrajino Santa Cruz. Leta 1917 pa je angleška vlada objavila drugo patentno listino, v kateri je iz svoje posesti izključila tiste dele, ki so bili na južno-američkem kontinentu in si je pridržala samo otoke.

Ameriški znanstvenik Julius Goebel pa je preiskal listine, ki se nahajajo na Kolumbijski univerzi v USA, v Madridu in v Parizu. Iz teh listin je mogel ugotoviti, da so Angleži zapustili Malvinsko otočje v letu 1771. Iz listin nikakor ni razvidno, da bi ang. mornarji opazili otoke v letu 1591 in 1594; zelo verjetno je otočje odkrila mornarica škofa iz Plasence, ki je odplula iz Seville v letu 1540. Toda v 16. in 17. stoljetu je med pravniki prevladovalo načelo, da ni dovolj, če kdo otoke ali ozemlja samo odkrije, ampak je tudi treba, da zasedbo dejansko izvede. Zlasti Angleži so zagovarjali to načelo, ko so kolonizirali dežele, ki so jih pred njimi odkrili, španski, portugalski in nizozemski mornarji. Angleški admiral Anson je v letu 1749 nameraval ekspedico na Malvinsko otočje, toda španski kralj je izkrcanje prepovedal, češ da angleški znanstveniki nimajo ničesar iskati na teh otokih. Francoski mornar Bougainville je v letu 1764 priplul na otočje in ga proglasil za posest francoskih kraljev. Španski kralj je protestiral in tri leta kasneje so Francozi otočje zapustili in španski kralj je vse področje podredil svojemu guvernerju, ki je imel svoj sedež v Buenos Airesu. Leta 1765 pa se je na otoku izkrcal angleški major Byron in v svojem delu ustanovil pristanišče. V začetku leta 1768 pa je kralj na-

(Nadaljevanje s 1. strani)

kaj narodnih pesmi in tako dvignil sijaj lepe slovesnosti.

Po blagoslovitvi je bilo skupno kosilo, katero je pripravila neumorna odbornica gđe. Marija Petelinova. Po kosilu so ostali v prijateljskem razgovoru znanci in prijatelji, ki sicer žive v istem mestu, a se radi ogromnih razdalj redko vidijo.

Tako bodo novi društveni prostori tudi v bodoče služili čim tesnejši povezanosti in stikom naših rojakov v Buenos Airesu, ki se bodo tu lahko sestajali vsaj vsako nedeljo.

ročil guvernerju Bucarelliju v Buenos Airesu, da naj ne dovoli, da bi bili Angleži še na Malvinskih otokih in da jih naj odstrani s silo, če bi bilo treba. Bucarelli je poslal na otoke večjo mornarico in ko se Angleži niso hoteli umakniti, so španske ladje začele streljati, nakar so Angleži takoj kapitulirali in odpluli na edini ladji "Favourite", ki so jo imeli. Takrat je nastala taka napetost med Anglijo in Španijo zaradi Malvinskih otokov, da se je bilo bati vojne. Po daljših pogajanjih je bilo sklenjeno, da Španija povrne vso škodo, ki so jo angleške naprave in angleški podaniki imeli na otokih zaradi spopada, vendar je bilo v posebni listini povdarjeno, da so otoki last Španije.

Na otokih je poslej ves čas tudi bila španska posadka ali pa španski guverner, dasi so se Angleži še vračali v Port Egmont. Med voj-

Prelom na Koroškem

Koncem februarja je Slovence na Koroškem presenetila novica, da je iz Pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte izstopil predsednik koroške Slovenske prosvetne zveze dr. Joško Tischler. Ta izstop je prišel precej nepričakovano. Takoj nato je bilo objavljeno, da je bil dr. Tischler izključen iz OF same.

Koroški Slovenci se sedaj vprašujejo, kaj je predsednika Slovenske prosvetne zveze, ki je v vsem koroškem javnem življenju igral vodilno vlogo, privedlo do tega, da je spoznal tisto, kar se oni vedeli že dve leti in sicer, da je Osvobodilna fronta navadna komunistična organizacija. V zadnjem času je začelo članstvo v OF silno kopneti in je zelo verjetno, da je sedaj z izstopom dr. Tischlerja iz OF članstvo gotovo padlo že pod polovico.

Novi razvoj med koroškimi Slovenci spravlja v zvezo s staro preizkušeno resnico koroške politike, da so namreč glavna ovira razvoja Slovencev na Koroškem bili Nemci in ne mednarodna "reakcija", kakor to sedaj trde komunisti. Položaj je v zadnjem času postajal vedno bolj napet in se je sedaj zaključil s prelomom.

Še iz Comodora Rivadavie

V prejšnji številki smo že objavili prvo poročilo naših ljudi iz Comodora Rivadavie. Danes objavljamo še eno zanimivo. Tako nam piše naš dopisnik:

Kraj sam je po svoji klimi sličen našemu kraškemu terenu le s to razliko, da ni tukaj kraških formacij, pač pa so to diluvialne in aluvialne tvorbe peščenih in prodnatih škrljavcev, ki so pomešani z različnimi plastmi školjčnih škrljavcev. Ti pa so ali krovne plasti zemeljskega olja ali pa neuporabna jalovina, ki daje vrtnim strojem precej preglavice.

Hribčki in doline te naše Patagonije so porastle zaradi pomanjkanja vode z nizkim bodljikavim grmičevjem in ostro travo, ki daje redkim ovcam primerno hrano. Hribi so odsekani tako ravno kot je ravna ploskev mize. Pa zakaj? Zato, ker so plasti ledu v ledeni dobi gladko in vodoravno presekalе vse vrhove, ki so bili premikanju

no z Napoleonom na otokih ni bilo nikogar. V letu 1820 pa so posest otokov prevzele Združene province ob Río de la Plata kot dedinje španskih posesti. Dasi je angleški konzul v Buenos Airesu protestiral, je argentinska vlada začela kolonizirati otoke.

Nekaj let nato je prišlo do spora z Združenimi državami in ameriška križarka "Lexington" je v znak represalij napadla otoke in skoraj da uničila lepo se razvijajočo argentinsko kolonijo. Med pogajanjih z Združenimi državami je Anglija izrabila priliko in se polastila Malvinskih otokov. Več ko pol stoletja je bila Anglija brez posadke ali guvernerja na otokih in sicer v skladu z dogovori s Španijo po izvedeni akciji Bucarellija.

Argentinska vlada povdarja, da je Anglija na Malvinskih otokih brez pavic in iz dejstva zasedmanj more Anglija iz teh otokov be ne morejo izvirati pravice in še stegovati roke nad Antarktiko.

Sicer so pa Slovensko prosvetno zvezo na Koroškem komunisti že zelo podminirali. Glavno besedo v zvezi ima že dolgo titovski major, neki Primožič, ki je bil med vojno gestapovec in je Slovcem po oKoroškem med vojno plenil premoženje. Tajnika Pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte na Koroškem pa sta bivši gestapovec Karel Prusnik in dr. Martin Zwitter, ki je med drugo svetovno vojno bil nemški častnik na ljubljanski Pruefstelle in je tam Ljubljance učil, kako morajo po hitlerjevsko pozdravljati, kadar pridejo v nemški urad. Dalje so uradniki in odborniki v komunistični OF v Celovcu razni gestapovci kakor Rigel, Kakelj, Pisej, Hartmann, Ogris, Sporn, Mikula, Kosir, Srijenec, Snabel, Petek, Siencnik, vođa Hitlerjeve mladine na Koroškem Kupper in druge take cvetke.

Ti komunisti so lani priredili v celovškem gledališču proslavo obletnice rdeče oktobrske revolucije in je na nemški prireditvi morala sodelovati tudi Slovenska prosvetna zveza. Od tedaj naprej se nadaljuje povečano trenje med slovenskimi rojaki na Koroškem.

ledu na poti. Pokrajina sama je zaradi suše revna, skromna in dolgočasna. Kaj vse pa hrani ta zemlja v svojem okrilju, vedo geologi do globine 1000 metrov, dosti več še ne. Vse ostalo je prepuščeno novim raziskovanjem.

Naši fantje so se tukaj zelo dobro obnesli. Uveljavljajo se po svoje, eden boljše, drugi še malo slabše.

Predpogoj za vsakega, ki bi hotel uradniško mesto, je znanje angleščine in španščine. Izgleda pa, da za strokovno osebje ni tako strogo. Seveda je pa jasno, da človek, ki si ne upa prijete za umazano in črno oljno smolo, tu ne dobi mesta.

Hrano in stanovanje imamo prav dobro.

Cerkvica sama je zelo prijazna — samo precej prazna. Končno pa tudi nič čudnega, saj je še do leta 1944 niso imeli. So ljudje, ki se

Veliki teden za Slovence

NA VELIKI TEDEEN ne bo za Slovence pobožnosti v cerkvi Santissimo Sacramento kot je bilo prvotno objavljeno, ker ladje z novodošlimi begunci še ne bo pred Veliko nočjo. Pač pa bodo slovenske pobožnosti v kapeli kolegija Marianistov (v istim kvadri kot slovenska pisarna) na Rivadaviji 5652. Tako bo na veliki četrtek ob 19. uri molitvena ura s petjem, na veliki petek pa ob 16. uri križev pot s petjem, ob 19. uri pa molitvena ura s petjem. Na veliko nedeljo bodo slovesnosti z "žegnom" v prostorih naše pisarne na Victor Martinez 50 ob uri, ki jo bomo naznanili s posebnimi vabili. V vabilu bo tudi navedena ura sv. maše na veliko nedeljo. Popolne slovesne pete litanije v cerkvi sv. Julije (cerkev je v isti kvadri kakor pisarna).

POLOŽAJ SLOVENCEV V NEMČIJI

Slovensko skupino so v angleški zoni Nemčije popolnoma razbili. Vsega skupaj je bilo v okolici Diepholza in Seefelda okoli 600 Slovencev. Razdelili so jih takole:

Nekaj jih je šlo v RAF za šofere, nekaj jih je šlo za konjušarje, nekaj k policiji, nekaj pa sa jih je podalo v francosko zono v razne službe. Dvanajst slovenskih častnikov, ki so jih nekateri posebno hudo obravnavali, je odšlo v Belgij, kjer so za enkrat v raznih rudnikih Večji skupini se je posrečilo, da je odšla na poljedelska dela v Francijo. Preselitev čez morje pa je popolnoma onemogočena in je bilo to našim ljudem tudi uradno objavljeno.

Pač pa se je začela širiti propaganda, da naj se naši ljudje odločijo za preselitev v Anglijo in res so se začeli nekateri pridno prijavljati. Iz samega Diepholza se jih je prijavilo 200 in jih je 120 tudi že odšlo. — V Seedorfu je bilo nad 300 naših fantov in od teh je tudi že nad polovica odšla v Anglijo. Tako bodo Slovenci v Angliji kmalu lepa kolonija, ali kaj, ko bodo raztreseni po raznih krajih.

Najhuje so prizadeti starejši ljudje in pa tisti, ki so bolehnii in zaradi tega ne morejo nikamor. Ti sedaj životarijo v raznih taboriščih pri zelo skromni hrani.

NAROČNINA NAŠEGA LISTA

Ker so se stroški za redno izhajanje lista zelo povišali in so zlasti narastli izdatki za redne dopise novic iz Evrope in drugod, smo morali naročnino listu zvišati. Prepričani smo, da bodo vsi naši naročniki to razumeli. Došli dopisi naših čitateljev nam pričajo, kako je bil naš list potreben in si vsi žele, da bi se povečal. Vse to pa je bilo nemogoče pri dosedanje ceni.

Tako znaša poštni naročnina:

celoletno pesov 10.—
polletna pesov 5.—
četrletna pesov 2.50

Lastništvo lista pa se bo potrudilo, da bo list čim bolj zanimiv, pester in reden v izhajanju in dostavi!

Lestništvo "Svobodne Slovenije".

nam čudijo, da hodimo v cerkev, pa se bodo že navadili.

V tukajšnji naši uradniški menzi imamo na razpolago zelo dragocene revije ter ilustracije in tri vodilne časopise, enega iz Buenos Airesa, dva pa iz Comodora Rivadavia. Na teden sta sedaj po dve kinopredstavi v dvema filmoma.

Novice iz Slovenije

Iz Bovca, Kaplana v Bovcu je OZNA aretirala. Prišla je ponoči, kakor je če navada Ozne in ga odvedla neznankam.

„Partizanka“. Parnik, ki prevaža tiste, ki se v tujini odločijo za povratak v Titovino, se imenuje „Partizanka“ in je napovedana, da pride tudi v Buenos Aires po tiste „navdušence“, ki se hočejo podati domov v „svobodo“. Toda „Partizanka“ je svoj prihod v Bs. As. že večkrat odložila. Pred kratkim je bila v Avstraliji, odkoder bi morala odpeljati 500 potnikov, pa se jih je polovica skesala in tako je odšlo samo 250. Sedaj objavljamo o tej ladji še te podatke: za to staro ladjo so titovci plačali 1.800.000 dolarjev, po izjavi lastnika samega pa je bila vredna komaj 500.000 dolarjev. Toda lastnik je moral pri prodaji posredovalcu dati 400.000 dolarjev provizije in moralo je biti še več takih posrednikov, če je cena tako narastla. Tako skrbe titovci zase!

Jedilni list. Nekdo je tako popisal, kaj je v Jugoslaviji: „Pri nas je vsega v izobilju! Takih buržujskih jedi kakor so na pr. sarma, pečen prešič, gos ali mlinci pri nas več ni. Pa je vendarle naš jedilni list zelo lep. Za zajtrk imamo ono, kar se dobi na živilske karte za cel dan. Res ni mnogo, pa tega tudi treba ni, ker poln želodec in udarniško delo ne gresta skupaj. Za kosilo pa imamo parolo: svoboda in za večerjo parolo: boljša bodočnost. Kosila in večerja sta zelo obilna in zato gre hvala vodstvo, pisanju listov in poročanju radijskih postaj“.

Slepec pobegnil čez mejo. Iz Jugoslavije je pobegnil slepec in sicer ga je mala deklica vodila čez mejo. Večkrat je na poti padel in pri tem ranil na glavi in drugod. Sedaj leži v bolnišnici v Trstu, miren in zadovoljen in često pravi: „Raje slep v tujini, kakor z zdravima očesoma v kaznilnici — v Titovi Jugoslaviji.“

Na smrt obsojena. V Zagrebu sta bila obsojena na smrt dr. Židovec in Milivoj Magdič. V Derventi v Bosni pa so obsodili na smrt tri križarje.

Prostovoljci za borbo v Grčiji. V Sloveniji so začeli nabirati „prostovoljce“ za borbo proti reakciji v Grčiji.

Protestni napisi. Po Istri so se na stenah začeli pojavljati napisi: „Mi stradamo! Za Markosa, Stalina in Tita pa je vsega dovolj!“

Odiranje pod komunisti. Neki Primorec, ki je pribežal čez mejo, je pripovedoval: „V mojo trgovino je prišla neka komunistična komisija. Popisala je nekaj predmetov po temeljitim pregledu in mi nato vrnila spisek s pripombo: Ta predmet ne smete več prodajati po tri dinarje, ampak po deset dinarjev, trije dinarji so za vas, sedem pa za državo, oni predmet pa ne smete več prodajati po sedem dinarjev, ampak po 20 dinarjev, 7 za vas in 13 za državo, itd.“

Smrtna kosa. Iz Goriškega poročajo, da sta umrla Marija Baša, nadučiteljeva vdova, stara 70 let in Josip Černivec, čevljarški mojster. Umrl je star 67 let.

Prelat Valentin Podgorc - osemdesetletnik. Za Mohorjevo družbo v Celovcu tako zaslužni msgr. Podgorc je sredo februarja slavil svojo osemdesetletnico.

Žalosten konec ob meji. V nedeljo dne 15. februarja je ob treh zjutraj Karol Ferdolja iz Standreža pri Gorici skušal prekorčiti mejo med Mirnikom in Rupo, da se vrne k očetovi družini. Ko ga je obmejni stražar opazil, je brezobzirno sprožil vanj puško. — To je sedaj že tretji tak dogodek v dveh tednih. Prvi pri sv. Antonu pri Koprju, drugi v Opatjem selu in tretji sedaj v Mirnu. Komunisti pravijo, da je treba spoštovati predpise, toda še bolj je treba spoštovati človeška življenja. V vseh drugih civiliziranih državah prejme tisti, ki krši prehod čez mejo, kvečjemu nekaj me-

secev zapora, na Primorskem pa kar kratko po titovsko — strel v hrbet.

Dogodek v tržaškem pristanišču. V drugi polovici februarja so sovjeti v tržaškem pristanišču vrnili Amerikancem petrolejsko ladjo „Elbrus“, ki so jo Amerikanci med vojno posodili sovjetom. Sovjetsko zastavo je snel kapitan Pomerinc, nakar je ameriški kapitan Hanks takoj izobesil ameriško zastavo. Ameriški zastopnik Joyce se je sovjetskemu kapitanu zahvalil, da je vrnil ladjo. Prisotni so opazili, da že mnogo let ni bilo v tržaškem pristanišču tako umazane in zarjavele ladje.

Redovnice so odvedli. Šolske sestre Notre Dame so oznovec odvedli iz njihove hiše v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Nikdo ne ve, kam so jih odpeljali.

Smrt slovenskega kapucina. V Krškem ob Savi je umrl kapucin p. Erhard Pečar. Doživel je 80. leto starosti. Nemci so ga leta 1941. pregnali iz Krškega in je 28. julija 1945. pel zlato mašo v Celovcu.

Cerkve spreminjajo v skladišča. Komunisti so župniku iz Mirna prepovedali maševati v Biljah in Renčah. Obe cerkvi so spremenili v občinska skladišča.

Iz procesa proti pristašem dr. Mačka. V Zagrebu je bila razprava proti pristašem dr. Mačka. Neki Jaciković je bil obsojen na 10 let prisilnega dela. Neki Stanac, katerega so dolžili, da je organiziral teroristično skupino, so obsodili na 9 let, ostalih 10 obtožencev pa so obsodili na od šest mesecev do pet let prisilnega dela.

Vojvodinske Nemce, katerih je v Jugoslaviji še nekaj nad 100.000, so pobrali iz koncentracijskih taborišč in jim odkazali delo na kmetijah, kjer bodo delali in živeli v kolhozih.

Narodni domovi. — Na Primorskem, ki je bilo priključeno k Jugoslaviji, sedaj komunisti prirejajo mitinge, na katerih vabijo in pozivajo ljudi, da naj grade ljudske domove. Ti domovi bi naj obsegali Zboravalne dvorane, plesišča, razne društvene prostore in pisarne raznih Zadrug. Sicer ljudje brezbrizno poslušajo to agitacijo, toda nekje se je le oglasila starejša mamica, ki je tole povedala: „Kako bomo zidali narodne domove, ko še korcev za strehe, ki nam nad glavo puščajo, ne moremo dobiti. Sicer pa več kaj, tovarišica, mi imamo povsod krasne narodne domove in to so naša pokopališča.“ Potem ni nikdo več ugovarjal.

Iz Vrholj poročajo, da so komunisti izpustili iz ječe župnika Pišota, ki pa je tako oslabel, da ni mogel maševati.

Komunistična veljaka Boris Zihiril in titovski general Gošnjak sta se februarja dalja časa mudila v Rimu. Bila sta gosta italijanske komunistične stranke in sta v imenu kominforma pregledala italijanske priprave za revolucijo. Najbrž sta si ogledali tudi Kolosej, ker se govori, da jih bodo v titovini začeli tudi graditi.

Kozaki v Celju. — V Sloveniji se je med ljudmi razširila govorica, da so v Celju oddelki ruskih kozakov, oddelki titovske vojske pa so odšli proti Grčiji.

Aretacije. — Listi objavljajo senzacionalno novico, da so v Ljubljani in Sloveniji aretirali skupino vodilnih osebnosti iz komunistične stranke in več gosposkih strokovnjakov. Imen še ni.

Proces proti pristašem križarjev je bil v Sremski Mitrovici in so bili zaradi zbiranja orožja, sabotažnih dejanj in pošiljanja grozilnih pisem obsojeni: Ema Debeljak na 10 let, Josip Marinčič na 10 let, Marija Krivec na 4, Magda Birkaš na 3 in Luka Cuconič na 8 let ječe.

Zaradi spekulacije pa sta bila v Mariboru obsojena pek Franc Iršič iz Ribnice na Pohorju in mesar Rudolf Ura-

njek iz Spod. Hoč, prvi na 6 mesecev in drugi na 2 leti. Obema so pobrali ves inventar in odvezli obrtnice.

Obsodili so v Mariboru skupino 19 članov oboroženih skupin, ki so delovale okoli Maribora. Obsojeni so bili: Ajlec Rado iz Murske Sobote na 12 let, Zmazek Franc iz Maleša 12, Kovač Vinco iz Polic 12, Sekonja Ludvik iz Sovjeka 12, Hojs Ferdo iz Ivnačevcev 7, Hozar Franc iz Malešev 7, Slana Franc iz Mašev 7, Fridau Janez iz Sobote 6, Kokolj Ivan iz Malešev 3 leta zapora. Med obsojenimi je 11 delavcev, dva kmeta, 1 dijak (Ajlec).

Pri vladi v Ljubljani je bil imenovan za predsednika Kontrolne komisije s položajem ministra Viktor Avbelj, bivši javni tožilec za Slovenijo. Na njegovo mesto je prišel Vlado Krivic iz Ljubljane.

Umri so: Kramer Janko, učitelj v Celju; Pokorn Ivanka v Ljubljani; Marija Belina v Ljubljani; Ambrož Ivan, krojač v Ljubljani; Kaiser Franc, puškar v Ljubljani; Rueh Ana, Brežice; Feliks Ahlin - Dolničar, podporočnik, Prelog-Ihan; Vojska Janez, šofer pri CKKPS; Horvat Marija, Kamnik; Bokavšek Miha, Štepanja vas; Doberšek Ivan, železničar v Celju; Kosič Tončka, bolničarka, Slovenjgradec; Zdravko Vrhunec; Medič Marija, Litija; Miha Kralj, mlinar v Srednjih Jaršah; Pečenko Franjo, železničar na Tezmem; Mahnič Roman, šofer (nenadoma); Savnik Angel, fin. svet, v pokoju; Pavla Pleničar v Ljubljani; France Magister, avtoprevoznik; Ficko Karel, župnik v Markovcih; Ivan Prevolnik iz Trbovelj; Rataj Jernej, železniški uradnik v Laškem; Cunder Jernej iz Stožic; Bešter Jože, vladovodja na Jesenicah (nenadoma); Akički Karol,

železniški uradnik v pokoju, Ljubljana.

Ljubljanska občina je v svoje podjetje „Prehrana“ prevzela dne 1. marca delikatno trgovino Slamič, Marinkovo trgovino v Prisojni ulici, Hrovatino-vo trgovino na Rimski cesti, Kladnikovo trgovino na sv. Petra cesti, Butarjevo na Tyrševi cesti, Kranjčevo v Glinški ulici, Stularjevo na Tyrševi cesti (Poštni dom) in Novakovo na Bleiweisovi cesti. Verjetno je, da so zaradi prevelikega obdavčenja morali vsi ti oddati svoje obrate občini; dejansko so komunisti vsa ta podjetja torej zaplenili. jo, ki žele stikov z organizacijo.

Zopet dva ubežnika iz Jugoslavije. Karabinerjem v Doberdolu sta se prijavila dva mlada inženirja, ki sta rekla, da sta iz Beograda in sta zbežala iz Jugoslavije, ker ne moreta prenašati režima, ki vlada v Jugoslaviji. Oba so napotili v neko taborišče pri Rimu.

Kakor pri divjakih. — „Slovenski poročevalec“ z dne 24. decembra poroča, da je bila pred božičem v Ljubljani „plesna revija“ v spomin padlim borcem. Pisec opisuje potek te revije in pravi dobesedno takole: „V dvorani so visele slovenske in jugoslovanske zastave, na peterokrako zvezdo pa je bil pripet znak PSK (plesni sportni klub). Jazz „Veseli berači“ je igral razne plesne komade, ki jih je občinstvo spremljalo z burnim odobravanjem. Ko je bilo odigranih več komadov, je eden od funkcionarjev pozval navzoče, naj „počaste“ padle borce z enominutnim molkom. Temu je sledil plesni turnir, nato pa se je začela prosta plesna zabava z jedačo in pijačo pozno v noč...“ Ko smo čitali to poročilo in občudovali pieteto „ljudskih oblasti“, ki jo goji do svojih padlih borcev, smo se nehote spomnili na opise Karlu Mayu sorodnih pisateljev, ki opisujejo razna divjaška plemena, ko plešejo in se gostijo okrog mrličev.

KAJ JE NOVEGA V ARGENTINI

Predsednik republike, general Juan D. Perón, ki je bil dne 1. marca operiran za slepičem, je popolnoma okreval in je te dni zopet začel opravljati svoje redne posle.

Volitve so potekle v vsej Argentini v popolnem redu in je bila udeležba zelo visoka. Tako je v Buenos Aires prišlo na volišče nad 80 odstotkov volilcev; pa tudi drugod udeležba ni bila manjša. Nikjer ni bilo nobenih incidentov.

Prvi izidi volitev kažejo, da je stranka peronistov dosegla lepo zmago. V sredo 10. marca popoldne se je začelo štetje glasov v Buenos Airesu in po prvih podatkih so dobili peronisti 15.480 glasov, radikali 5132 in socialisti 5172 glasov, komunisti 2305 glasov. V Santa Fe so dobili peronisti 4776, radikali 1274 in demokratski progresisti 1965 glasov. V Entre Ríos so dobili peronisti 17.256, radikali 9.198 glasov. V Tucumánu peronisti 9.430, fronta delavcev 1.475 in radikali 941 glasov. V San Juanu so dobili peronisti 27.032, radikali pa 4.057 glasov. Zelo slabo pa so se povsod odrezali komunisti. Tako so v mestu Paraná peronisti dobili 16.074, radikali 5176, socialisti 271 in komunisti 259 glasov.

Cela Ognjena Zemlja je ogromno ležišče petrolijskih polj, tako so ugotovili čilski in argentinski znanstveniki — geologi. Napovedujejo, da bodo v nekaj letih petrolijski vrelci in naprave petrolejske industrije spremenile obličje tega dela sveta.

Državni tajnik za prosveto dr. Ivanišević je odputoval v Washington, da se tam poslovi kot argentinski veleposlanik pri ameriški vladi.

Železniško progo iz Santa Cru v Río Turbio je sklenila vlada začeti čimprej

graditi. Gradnja proge je nujno potrebna, da bi se tako lahko odvažal v deželo premog, ki ga je mnogo v rudnikih v Río Turbio. Na sestanku kjer so sklenili gradnjo progo, sta bila navzoča minister mornarice in načelnik štaba argentinske mornarice.

Borza dela je objavila, da je v januarju 1948 priskrbela delo 2750 delavcem. Statistični podatki pa kažejo, da je v januarju 3615 delavcev iskalo delo, ponudb s strani delodajalcev pa je bilo 3777. Povpraševanje je zlasti veliko za strokovno izobraženo delavstvo.

Filmska industrija bo prejela veliko podporo od vlade in sicer v obliki posojil, ki jih bo Centralna banka podeljevala filmskim družbam.

Pravosodje bo popolnoma reorganizirano, je izjavil argentinski pravosodni minister dr. Piran. V svoji izjavi je minister povdaril, da dosedanje pravosodje ne odgavarja več novim stvaritvam revolucije, vendar se bo vse izvedlo postopoma. Dosedanje pravosodje sloni predvsem na francoskom zakoniku iz leta 1869, ko je dežela štela poldrug milijon prebivalcev.

Produkcija riža je bila v Argentini v letu 1947 za 7 odstotkov višja ko pa v letu 1946. V letu 1947 je ves pridelek znašal 102.731 ton. Tudi proizvodnja cementa je zelo narastla in je bila v letu 1947 za 9.308 ton višja ko pa v letu 1946.

OBVESTILO! Visokošolcem sporočamo, da je bil izveden občni Zbor Zveze slovenskih katoliških visokošolcev in da je bil za predsednika izvoljen Bernik Jože, Madrid, Travesia del Arenal 1/II. Pension Venero. Nanj se naj vsi obrača-

Srečanje z materjo

(SLOVENSKI MATERI TEH ČASOV ZA MATERINSKI DAN)

Saj mi ni, da bi vam pravil, kako smo padli v tisti pekel, kaj vse se je nam in drugim v njem godilo, kako prav do smrti nezno smo se ubijali tam in kako so bile slednjic vse naše misli noč in dan samo še pri dolgi, bodeči žici, ki se nam je zdela trdnejša od najtežjih, s tremi kovinskimi zapahi zaprtih vrat. Ušli smo pač, kaj bi več govoril, in dolgo smo se plazili med visoko, spečo travo, nenehno in urno. Nu, to je bilo tistikrat pod noč, ko smo z utrujeno in do krvi ožuljeno roko pod noč pridvignili ostro, bodečo žico in se namerili v svobodo. Spazil nas menda nihče ni, vsaj tistikrat ne, ker se je bila megla tako na živo zgostila, da bi je otipal lahko. K neurju se je napravljalo in strupana sopara nas je dušila, da sem se pozneje večkrat čudil, kako smo se sploh vlekli naprej.

Zabredli smo v gozd, visoko nad planjav, kjer so čemele stare, pokvčene barake; globje in globje smo se pogrezali med drevje, in trdno verjeli, da nam je svoboda blizu povsem. Tisti v žico uklenjeni pekel je bil namreč kar blizu meje, da bi tudi brez steze, ki nam je bila neznana, prišli do bratov ubežnikov tam onstran Drave.

Proti jutru je že moralo biti, ko smo premočeni in premraženi prišli iz gozda in obstali. Prav blizu nekje so peli petelini. Iz temačnih, le z rahlim, mlečnim sijem prve zore obrobjenih megljenih zavese se je nakazovala nedoločna gmota ob breg potisnjene vasi.

„Hišam se moramo ogniti!“ sem prišel in se obrnil nazaj v hosto.

Pa sta se onadva uprla in povedala, da sta utrujena preveč, da ju zebe, da bosta potrkala pri prvi hiši, pa naj se potem zgodi že kar koli.

Nisem vedel prav, ali naj ju grdim, ali zlepa ogovarjam. Blazna je bila ta misel, da bi zdaj, ko smo bili meji blizu že tako, ob zori potrkali na duri sredi neznanne vasi. Rotil sem ju, naj vendar po pameti ravnata, saj bomo pred dnevom prav zares čez mejo, ki mora biti to blizu nekje. V pravo smer da gremo in naprej, da moramo. Pa sta me

le medlo poslušala, zmignila z rameni in brez besede zavila na poljsko pot, ki je med zorečim žitom vodila v vas. Kaj sem hotel drugega, kot da sem omahnil za njima!

Tako smo tedaj na slepo srečo potrkali na prvo okno. Sprva boječe, nato krepkeje. Tesno nam je bilo, ker smo na tihem dobro vedeli vsi trije, da je nevarnost blizu, saj je bila vas kar brž za mejo in brez baričev prav gotovo ne. Če bi nas izsledili, bi ne čakali večera; saj naš beg so prav gotovo že zavohali.

Zdaj se je nekaj zgabilo v veži. Drsa-joči koraki so se bližali bderim. Srce mi je razbijalo v divjih, glasnih utripih: kdo nam odpre?

„Kdo pa je zunaj?“ je izza vrat zašepetalo v mrak s toplim, ženskim glasom.

„Odprite, pa boste videli!“ sem šepnil jaz.

„Neznamim na vse jutro ne odpiram!“ se je oglasilo spet; zbal sem se, da se bo umaknila, zato sem v ihti ves z resnico samo butil nazaj:

„Odprite, za božjo voljo! Ušli smo, dajte, da prevedrimo, saj pojdemo...“

Usahnila mi je beseda. Pa zdelo se mi je tudi, da se je dve, tri hiše naprej, kjer je morala biti šola ali kaj, odprlo okno in da nas nekdo na skivaj ogleduje: segel sem po obeh, ki sta bila z menoj:

„Bežimo, tod nas bodo našli!“

V tem pa so se dveri napol, skoraj neslišno odprle in ženska roka nas je iz polmraka potegnila v črno vežo ničesar več nismo videli, ker je duri koj spet zapahnila.

Vedla nas je k ognjišču, podžgala dračje in zastrla okno, da bi nas luč ne izdala. Nato je pristavila lonec vode, počenila in začela pihati v ogenj. Vse to je delala brez besed, ne da bi nas enkrat samo pogledala. Potem je vstala, odšla v temo in je, meni vsaj se je

tako zdelo, dolgo ni bilo nazaj. Trzajoče so zacvilila vrata na dvorišče in koj nato smo čuli glasno, trzajoče žlokanje deževnice, ki se je po žlebu točila v čeber. Spogledali smo se in ostrmeli.

„Pojdimo!“ sem se naglo dvignil. „ženska nas je šla izdajati!“

Tokrat sta tudi onadva isto slutila. Vstala sta brez besede in se z menoj vred namerila v vežo.

Pa se je v tistem ženska vrnila, z dvojno, toplo odejo čez roko. In iz oči, ki so se začudene, pa tople, res, tožne ujele z mojimi, sem bral, da smo ji zadeli bolečino. V zadregi sem povsili glavo in nisem vedel, kaj bi. Onadva sta se umaknila nazaj in se potulila, sam ne vem, kje.

Trenutek ali kaj sva bila z ženo tako. Ko sem se spet ovedel in jo znova pogledal, sem videl, da so ji oči rosne in da me gleda; hotel sem ziniti nekaj, kar koli že, samo da bi presekalo morečo tišino. Pa je menda mojo namero spregledala in je sama izgovorila:

„Si mislil pač, da sem vas šla izdajati!“ Potem mi je z desnico prožila obe odeji, iz tople, domače volne sta bili, in pokazala na oba moja druga.

„Tjale k ognju se pomaknite vsi trije, pa se osušite. V takšnem vremenu človek kaj brž nazebe...“ in si je spet dala opraviti z vodo v loncu, ki je že skoraj vrela.

Zazdelo se mi je v tistem trenutku, kot da gledam svojo lastno mater, ki je sam Bog vedi kje, saj od tistikrat, ko so me vzeli, res nisem nikdar več vedel, kaj se je z njo zgodilo. Težek sram me je obšel in v grlu me je tiščalo nekaj kot solze. Pokesal bi se, če bi se znal, stopil bi k nji in jo prosil, naj mi odpusti; a nič tega nisem zmogel.

Žena je menda ujela moje misli, pa tudi moja druga nista bila drugače od mene, kajti vsi trije smo trdo in mrzlo molčali, kot bi se bili domenili. Spet se je obrnila k vsem trem, ki smo se

obe odeji zaviti greli ob prasketajočem jutranjem ognju; pogledala nas je globoko, vzdihnila in izgovorila počasi, kot da šele razmišlja, kaj bo povedala:

„Kaj deš: bi te mar tvoja mati šla izdajati, če bi ob zori potrkal ob okno, kjer sloni noč in dan in čaka, kdaj se ji povrne sin, ki so ji ga bili vzeli?“

Če mi je bilo prej toplo, me je zdaj streslo, da so mi od bolečine potne kaplje stopile na čelo.

Vsula je ovsene moke v krop in počasi, z nekšno mehko ljubeznijo, kot da lastnemu sinu ubežniku jed ravna, mešala po smokajočih žgancih.

„Materi ne izdajamo“, je počasi, poltiho nadaljevala, „četudi govori svet o nas, da smo rodile izdajalce. Kaj nam to! Bog je, ki sodi, ne svet, ki se je izpridil. Če pa sem vam dveri odprla, ker sem po trkanju vedela, da ste v sili, sem storila, ker sem mati...“

Molčali smo vsi. Težko nam je bilo, meni tako težko, da bi najrajši padel na kolena prednjo in ji poljubil žuljavo, dlan. Čez čas je vprašala, kot da se nikoli ni zgodilo, s čemer sem jo bil užalil:

„Vsi trije mislite čez?“

„Vsi trije!“ sem dahnil in onadva ob meni sta prikimala.

„Poznaš pot?“ je spet vprašala.

„Kraja ne poznam, a vem, da meja ni več daleč, saj smo pravo smer ubrali.“

Nič ni odgovorila, le žlice je položila na mizo, odstavila lonec, postala za trenutek, kot da nekaj išče, nato pa skoraj v zadregi priznala:

„Rada bi vam z zaseko zalila, pa je nimam. Pobrli so mi vse. Pa naj Bog blagoslovi takšno, kot je... Jejte!“

In smo jedli...

Spremila nas je prav do meje in še čez. Ko sem se ob slovesu sklonil, da bi ji poljubil roko, jo je odtegnila, samo pokrižala me je in šepnila drhtavico: „Namesto tvoje matere, da bo ona mojemu sinu križ storila, če se kdaj vrne iz Roga in ne bo vedel, kam naj se obrne...“

Dolgo še smo gledali za njo, kako se je narahlo upognjena izgubljala v megli med smrekami...

MIKLAVŽ TRPOTEC

OSEBNE NOVICE

Vesel dogodek. — Dve slovenski družini praznujeta veliko srečo: družinici Jesiha Jožeta in Filomene, se je rodila hčerka in tudi družini Preglja Bogomila in Gabrijele se je rodila hčerka.

NOVA VEČJA SKUPINA SLOVENCEV PRIHAJA

Sedmega marca je odplula iz Neapla ladja "S. Cruz", ki vozi 1100 emigrantov, ki potujejo s podporo IRA. Med njimi je več sto slovenskih beguncev.

Ker je med slovenskimi begunci zelo mnogo družin s številnimi otroki, lepo prosimo vse tiste, ki lahko kaj pomagajo zlasti z nastanitvijo družin v Buenos Airesu, da to sporoče pisarni "Društva Slovencev" Vivtor Martinez 50. Ladja bo prispe-la med 25 in 30 marcem.

Po dosedanjih poročilih je slovenskih beguncev na "Santa Cruz" okrog 500; v zadnjem trenutku so v Napoliju vkreali na ladjo 300 delavcev za Batovo tovarno v Braziliji. Delavci so hitro pripeljali iz Nemčije.

PODPIRAJTE NAŠ LIST!

Imprenta "Dorrego" — Dorrego 1102.

DVAKROT DA, KDOR HITRO DA ZAVITKI ZA SLOVENIJO

Dostava čez Svico s sodelovanjem tamkajšnjih organizacij za pomoč

Arturo Bruller 25 de Mayo 305, Of. 655 - T. A. 32-0737

Uradne ure: od 10 do 13 in od 15 do 19; ob sobotah od 10 do 13.

ZAVITEK KAVE 4½ kg najboljša surove "Santos" kave cena m\$n. 27.—	ZAVITEK SVINJSKE MASTI doza zajamčeno čiste svinjske masti, netto 2100 gr. cena m\$n. 19.80	ZAVITEK SLADKORJA 5 kg sladkorja cena m\$n. 15.50	ZAVITEK MOKE 5 kg pšenične moke cena m\$n. 14.50	ZAVITEK RIŽA 4½ kg riža cena m\$n. 15.50	ZAVITEK MOKE IN RIŽA pol moke, pol riža, 5 kg bruto cena m\$n. 15.50	ZAVITEK TESTENIN rezanci, oz. spageti, 4½ kg netto cena m\$n. 15.50	ZAVITEK OVSENIH KOSMICEV 4½ kg ovsenih kosmičev cena m\$n. 13.30	ZAVITEK SARDIN 14 doz 1.a portugalskih sardin cena m\$n. 23.50	ZAVITEK MILA 4 kg mila cena m\$n. 20.—	DANSKI ZAVITEK 1 kg surovega masla 1 kg mesa 1 kg prekajene trebušne slanine ¼ kg sira cena m\$n. 40.—
--	--	--	---	---	--	---	---	---	---	--

KOLONIJALNI ZAVITEK 1 kg kave (doza) 2 lbs cacao 227 gr. Ceylon čaja 5 lbs kristalnega sladkorja cena m\$n. 25.30	MLEČNI ZAVITEK 2 dozi polnomastnega mleka v prahu 2 dozi sladkanega kondenz. mleka 4 doze nesladkanega kondenz. mleka 1 doza smetane cena m\$n. 23.20	ZAVITEK ČOKOLADE najboljša nizozemska čokolada "Kwatta" v skatljah po 300 ploščic, 2 kg netto cena m\$n. 20.—	ZAVITEK MAŠČOB 1 kg (doza) surovega masla netto 900 gr, 2 kg 1.a margarine cena m\$n. 26.50	ZAVITEK TOALETNEGA MILA 8 komadov a 105 gr. cena m\$n. 14.30
---	---	---	---	---

ZAVITEK KAVE 3 kg surove kave 1 kg sladkorja ½ kg cacao cena m\$n. 24.30	CAMBRIDGE ZAVITEK 1 kg prekajene hrbtnne slanine z mesom, 1 kg prekajene suhe slanine, 1 kg (doza) svinjskega mesa v omaki, 1 kg (doza) surovega masla, cena m\$n. 43.—	OXFORD ZAVITEK 1 kg (doza) grnjati, 1 kg prekajene hrbtnne slanine z mesom, 1 kg (doza) svinjskega mesa v omaki 1 kg (doza) surovega masla cena m\$n. 45.—	LJUDSKI ZAVITEK 4 zav. grahove moke, 2 zav. moke za juho, 3 zav. testenih za vkuho, 3 zav. kostonjevih kosmičev, skupno 12 zav. v celoti 5 kg. cena m\$n. 19.80
---	---	--	--

Safa
ČEVLJI in
NOGAVICE

Hitra dostava iz tovarne v Zlinu ČSR. 50 raznih vrst. Velikosti čevljev ni nujno navajati. V svrhu hitre pomoči Vam daje tovarna 15% popusta.

Za ostale zavitke zahtevajte naše popolne sezname. Navedenim cenam je treba dodati za poštnino v Sloveniji po m\$n. 3.85 za zavitek. Pri pisarnih naročilih prosimo, da napišete jasno ime prejemnika in odpošiljatelja in priložite obenem poštni ček. V naših pisarnah uraduje mo-tudi v slovenščini.